

Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028–2029 valmisteluohje

Kuntalain (410/2015) § 110 mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Määrärahat ja tuloarviot viedään kustannuspaikka- ja tilitasolla taloussuunnitteluohjelmaan. Hallintokunnille ei anneta euromääräisiä kehyksiä, vaan hallintokuntien on sovittava talousarvioehdotuksensa tässä ohjeessa annetun kokonaiskehysten mukaisesti. Ulkoisiin toimintatuottoihin tehdään vähintään + 2 % korotus ja vastaavasti ulkoisia toimintakuluja pienennetään vähintään – 2 % siten, että hyvinvointilautakunnan alaiset palvelut pienentävät toimintakulujaan – 150 000 €, kuntaympäristölautakunnan alaiset palvelut – 75 000 € ja kunnanhallituksen alaiset palvelut – 75 000 €, yhteensä – 300 000 €.

Valtionosuudet

Vuoden 2027 valtionosuudet ja verotulot pohjautuvat Valtiovarainministeriön ennusteisiin. Ennusteet tarkentuvat talousarvioprosessin aikana. Kuntiin on toimitettu ennakkolliset valtionosuuslaskelmat vuodelle 2027. Lisäksi tulee kiinnittää huomiota opetus- ja kulttuuritoimen miinusmerkkiseen valtionosuuteen. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus tarkistetaan vuosittain joulukuussa vastaamaan oppilas-/opiskelijamääriä, mikä vaikuttaa kuluvan vuoden valtionosuuteen.

Henkilöstömenot

Vakituisen henkilöstön palkat siirretään taloussuunnitteluohjelmaan henkilöstöhallintaohjelmasta 1.8.2026 tilanteen mukaisesti. Palkkatiedot tulee tarkistaa ja tehdä niihin tarvittavat korjaukset. On myös huolehdittava, että kaikkien kunnassa 2027 työskentelevien palkat tulee huomioiduksi talousarviossa. Määräaikaisten, tilapäisten ja sijaisten palkat tulee varata oikeille tileille. Henkilöstömenoihin tehdään sopimuskierroksen 1.5.2025-29.2.2028 mukaiset korotukset vuosille 2027-2029. Sopimuksen voimassaolo jatkuu 29.2.2028 jälkeen vuoden kerrallaan, jollei sitä irtisanota viimeistään kuusi viikkoa ennen sopimuskauden päättymistä. Palkkojen korotusprosentti ja sivukuluissa käytettävät prosentit syötetään keskitetysti taloussuunnitteluohjelmaan.

Tasausmaksu syötetään keskitetysti talous- ja hallinto-osastolla Kevan työnantajan verkkopalvelussa olevan ohjeistuksen mukaisesti.

Sisäiset erät

Sisäiset erät tarkistetaan keskitetysti talous- ja hallinto-osastolla. Laskelmat sisäisistä tuotoista ja kuluista syötetään keskitetysti taloussuunnitelmaohjelmaan.

Meidän IT ja talous Oy:ltä ostettavat palkka- ja taloushallinnon palvelut sekä ict-palvelut budjetoidaan kustannuspaikkakohtaisesti. Myös Polkka Oy:ltä ostettavat laitoshuolto- ja ruokapalvelut budjetoidaan kustannuspaikkakohtaisesti.

Suunnitelman mukaiset poistot

Suunnitelman mukaiset poistot tallennetaan keskitetysti talous- ja hallinto-osastolla.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut lasketaan ja tallennetaan keskitetysti talous- ja hallinto-osastolla sen hetkisen käytettävissä olevan tiedon mukaan.

Hallintokunta määrittelee toimintansa painopistealueet ja kehittämiskohteet sekä esittää toimialansa BSC-tavoitteet koko kunnan yhteiseen BSC-tavoitetaulukkaan. Tavoitteiden tulee olla selkeitä ja mitattavuuteen tulee kiinnittää huomiota.

Vuonna 2027 hankkeiden (projektien) tulo- ja menoarviot esitetään jokaisen hallintokunnan omissa talousarvioesityksissä. Hallintokuntien talousarvioon sisällytetään vain hankkeet, joista on tehty jo päätökset tai ne jatkuvat seuraavan vuoden puolelle. Kunnanhallitus varaa suunnitteilla oleviin hankkeisiin määrärahan. Jos talousarviovuonna hallintokunnassa haetaan uutta hanketta, on hankehakemusten allekirjoittajana toimialavastaava. Jos hanke saa rahoituspäätöksen, hallintokunnan on esitettävä kesken vuotta edellä mainittu asia talousarviomuutoksena.

Jos hallintokunta hakee avustuksia tulevana talousarviovuonna, niin avustukset käsitellään päätöksen tultua talousarviomuutoksena. Vuoden 2027 talousarvioon arvioidaan siis hankkeista vain ne, jotka ovat jo meneillään tai johon on jo rahoituspäätös ja kunnan hyväksymispäätös, sekä avustuksista vain ne, joihin on jo päätös.

Investointiosaan aktivoidaan yli 10 000 € (alv 0) maksavat hyödykkeet kustannuspaikkakohtaisesti. Investointeja on tarkasteltava ja jokainen investointiesitys on perusteltava. Investoinnit budjetoidaan projektitasolla ja investoinneista kootaan erillinen liite.

Talouspäällikkö valmistelee määrärahatarpeet yhdessä esihenkilöiden kanssa ja tallentaa hallintokuntien budjetit keskitetysti. Määrärahat ilmoitetaan kymmenien eurojen tarkkuudelle pyöristettynä.

Kirjanpito ajaa suunnitelmavuosien luvut taloussuunnitteluohjelmaan keskitetysti. Hallintokuntien tulee käsitellä talousarvioesitykset viimeistään 4.11.2026.